

Vit skulu koyra yvir til Leynar, sigur hon, so vit hava nakrar minuttir at tosa saman á vegnum, og hon greiður nærri frá, hví tað er, at illa ber til at halda ásettu minuttirnar á hvørjum stað.

»Tað kann til dømis vera, at onkur er dottin, og eg má ringja eftir hjálp at fáa tey upp aftur. Ella at tey eru illa fyri, og orka illa at fáa hjálp júst tá«, sigur Lisa, meðan hon parkerar bilinuttan fyri fyrstu húsini hendan morgunin í Leynum.

Klokkan 8.15

Vit fara inn at vitja teir næstu brúkararnir hendan morgunin. Sum veðrið er fagurt og kalt, hugsí eg, meðan vit báðar fara lata portrið aftur og fara innum dynnar.

Hesi húsini eru modernað, og útsýnið úr køksvindeyganum er ótrúligt. Inni sita eini hjún. Tey eru bæði í seinnu helvt av 70 árunum. Tað er hann, sum hevur tørv á hjálp. Tey bæði sita við borðið og eta havragreyt. »Eg byrji altíð dagin við at kóka havragreyt og kaffi«, sigur fryntliga lítla konan, sum er væl fyri. Tað er maður hennara, sum skal hava hjálp. »Far við Lisu, tú skalt í bað nú«, sigur konan við mannin, og júst sum tey bæði eru farin, byrjar hon at greiða frá tí broyting, sum lívið tók fyri áleið fyra árum síðani. Konan fann útav, at maður hennara var broyttur, tá ið tey ein dagin koyrði í Havn. Maðurin hevði starv, sum kravdi nógva koyring, og hon var mangan við. Hetta tí, at teimum dámdu so væl at koyra biltúr. »Tað hava vit ikki gjørt í nógv ár«, letur í gomlu konuni. Maðurin gloymdi hendan dagin, hvussu hann skuldi koyra, og stutt eftir gjørdist greitt fyri familjuni, at hann var dementur. Nú fær hann heimahjálpa, sum millum annað skal hjálpa honum undir brúsuna. »Tað er so gott fyri meg, tí eg orkaði ikki longur at vaska honum. Á jólum varð hann vaskaður av heimahjálpinum tann 23. desember, og so var hann reinur á jólum. Hann varð vaskaður aftur í januar«, sigur konan flennandi at sorgblíðu støðuni, nú maðurin ikki longur er hin sami.

Klokkan 8.45 koma Lisa og maðurin út aftur. Hann nývaskaður, og hon á kroppi.

»Lat meg geva tykkum ein kaffimunn áðrenn tit fara«, sigur fryntliga konan, meðan morgunsendingin hjá útvarpinum ljóðar í bakgrundini. »Okey, eg skjótan kaffimunn náa vit«, sigur Lisa, og eg fái varugan av, at hon ger tað fyri mína skuld. Ein bolla náir eg eisini at stappa í meg, áðrenn vit beint í 9 fara út aftur.

Klokkan 9.05

»Also tað er gott at koma út aftur í frísku luft«, letur í Lisu, tá ið vit ganga út til bilin. »Ja, eg kann ímynda mær tað er heitt at koyra onkran undir brús, meðan tú sjálf ert í fullari mondering«, sigi eg, og hon nikkar. »Ja, eg eri á kroppi hvørjaferð. Ikki tí eg blívi vát sjálf, men tí man fer so illa at sveitta«, sigur hon og staðfestir »40 minuttir haldi eg hann plagar at fáa, men vit hava so verið eitt sindur longri«.

Klokkan er nú 9.05, og vit koyra víðari til eini hús í nánd, har vit aftur parkera og fara innar. Lisa við bláu

sandalunum í hondini fyri aðruferð í dag. »Hesar má eg hava við, tá eg skal vaska fólki«, greiður Lisa frá, júst sum vit koma inn. »Her kemur tú at sita einsamøll«, sigur hon innkomin í gangin, tí her búgva eini hjún, sum bæði eru illa fyri.

Hon er sjúk av gikt, og hann er blindur og illa gongdur. Hesin skal eisini undir brúsuna. Inni í kamarinum liggja tey bæði í hvør sínari song. Hon í vanligari song, og hann í sjúkrahússong. Á gólvinum stendur ein stólur, sum skal hjálpa Lisu at fáa hann upp og undir brúsuna. Triggjar ferðir um dagin fær hesin maðurin hjálp. Einaferð til at sleppa upp og at vaskast, og tvær ferðir til at sleppa á ves.

»Set tú teg bara inn í stovuna, meðan eg koyri hann undir brús«, sigur Lisa, og eg so geri.

Klokkan 9.50

Lisa er liðug við at vaska gamla manninum, og hon hjálpir honum í song aftur, eftir at hon hevur skift á songini.

Vit takka fyri okkum og fara út aftur í bilin, hesaferð ávegis aftur til Kvívíkar.

Komnar út í bilin spyrji eg Lisu, hvussu hesi bæði halda húsini rein og fáa gjørt tey mest neyðugu tingini í heiminum.

»Eg haldi onkur í familjuni hjálpir teimum«, sigur Lisa og fer undir at greiða frá, hvussu heimahjálpir meta um, hvat skal gerast og ikki. »Vit fáa at vita frá leiðsluni, hvat vit skulu gera fyri hvønn brúkara, og so gera vit ikki meira. Fyrr var tað so, at vit gjørdu so at siga alt, sum fólk høvdu tørv á. Tað gera vit ikki longur. Vit vaska til dømis ikki fyri fólk, og tað haldi eg mong sakna«, sigur Lisa.

Meðan hon greiður frá, hugsí eg um, hvussu eg havi upplivað dagin higartil. Eg kann ikki lata vera við at geva hesari heimahjálpa rós fyri hennara máta at vera um tey gomlu. Tað tykist, sum hon hevur kent tey í fleiri ár. Kanska hevur hon tað. Í øllum førum dugir hon væl at prátavíð tey og gera lötuna hugnaliga, hóast tað ivaleyst er niðrandi fyri summi, at tey ikki megna undir brúsuna sjálvi.

»Mær dámar arbeiðið, tí fólkinu eru so fitt, sum eg vitji. Men tað er eingin loyna, at tað er hart arbeiði«, sigur Lisa og staðfestir enn einaferð, at hon aftur nú er á kroppi av at hava vaskað seinna brúkaranum í dag.

Klokkan 10.05

Nú steðga vit aftur í einum túni, og inni í húsum situr ein eldri kvinna. Henni tørvar eisini bara hjálp við at fáa sokkarnar á. Hon er ovarliga í 80 árunum, og annars púra frísk. »Men eg fái ikki sokkarnar á longur«, sigur hon og býður okkum kaffi. »Nei vit mugu fara víðari«, sigur Lisa blíð, og vit fara avstað aftur. 5 minuttir tók hendan vitjanin, og so hava vit innheintað teir fimm minuttirnar, sum tað tók at drekka kaffimunnin í einum av fyrru húsunum. Vit báðar koyra til Vestmanna, har næsti kundin hjá Lisu býr. Ávegis higarið góðveðrinum sigur Lisa mær, at hon í morgun hevur biðið um hjálp við tveimum búfólkum. »Eg skuldi hava vitjað tvey onnur í morgun, men eg mátti biðja tey á heiminum taka sær

Eg eri á kroppi hvørjaferð. Ikki tí eg blívi vát sjálf, men tí man fer so illa at sveitta«

Heimahjálpa

av tí, tí hesi skuldu til læknan og mátti tí fáa vitjan eina bestemta tíð, og eg hevði ikki nátt tað. So hetta er luksus í morgun«, sigur Lisa smílandi. Úr Heiminun á Grønanesi í Vestmanna verður øll eldrarøktin lögð til rættist. Tað er harfrá, at heimahjálpir fáa síni boð, og tað er har tær ringja, um tíðin ikki strekkir til ella um tørvur er á hjálp.

»Tað fungerar væl haldi eg«, sigur Lisa. Klokkan gerst 10.35, og tá ið vit umsíðir eru komnar fram til húsini í Vestmanna, sløkkir hon bilin, og vit fara inn í enn eini hús.

»Hon er ikki uppi enn«, sigur Lisa, tá hon skjótt hevur hugt inn og staðfest, at so er. »Set teg bara í køkin, eg komi«, sigur Lisa og fer inn at vakja eldru kvinnuna har.

Meðan eg siti í køkinum, hoyri eg, hvat Lisa og konan prátavíð. Konan er helst rímiliga krevjandi,

men stuttligt. Hon skeldar eitt sindur, hevur spískar viðmerkingar, og fortelur um ein heldur stuttligan dreyim, hon hevur havt í nátt. Hon er ússalig og orkar ikki upp í morgun. Hon hevur verið uppi einaferð fyrr í morgun, tá ið fyrsta heimahjálpin var á gátt. Tá tók hon sín heilivág. Men nú orkar hon ikki reiðiliga. Lisa finnur eitt skitið plagg onkrastaðni í kamarinum og ætlar at tveita tað til vask. Men konan vil ikki og skeldar enn meira.

Eftir eina løtu kemur hon upp og heilsar uppá, og vit fara aftur á dyr, tá ið kvinnan hevur tikið sín heilivág, og Lisa er liðug at vaska henni við lappa.

»Har er man bara noyddur at ganga út, tí hon prátar og prátar«, sigur Lisa. »Hvussu er við tí, hevur tú ongantíð stundir at seta teg niður at prátavíð fólkinu«, spyrji eg Lisu. »Nei tíverri. Tað er eitt sindur keðiligt, at